

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 12.12.2011
KOM(2011) 877 v konečnom znení
2011/0430 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/98/ES o opakovanom použití informácií
verejného sektora**

(Text s významom pre EHP)

{SEK(2011) 1551 v konečnom znení}
{SEK(2011) 1552 v konečnom znení}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. 1. KONTEXT NÁVRHU

1.1. Dôvody a ciele návrhu

Smernica 2003/98/ES Európskeho parlamentu a Rady o opakovanom použití informácií verejného sektora (ďalej len „smernica o informáciách verejného sektora“) bola prijatá 17. novembra 2003. Jej účelom je harmonizácia základných podmienok opakovaného použitia a odstránenie hlavných prekážok opakovaného použitia na vnútornom trhu, a teda uľahčenie opakovaného použitia informácií verejného sektora na celom území Únie. Smernica obsahuje ustanovenia o nediskriminácii, spoplatňovaní, výhradných dohodách, transparentnosti, vydávaní licencií a o praktických nástrojoch na uľahčenie vyhľadávania a opakovaného použitia verejných dokumentov.

V článku 13 smernice sa ukotvila povinnosť preskúmať jej uplatňovanie pred 1. júlom 2008. Komisia toto preskúmanie vykonala a výsledky uverejnila v oznámení KOM(2009) 212¹. Zistila, že napriek dosiahnutému pokroku celý rad prekážok pretrváva, konkrétne pokusy subjektov verejného sektora o maximalizáciu návratnosti nákladov, čo je v rozpore s výhodami pre hospodárstvo v širšom rozsahu, hospodárska súťaž medzi verejným a súkromným sektorom, praktické otázky brániace opakovanému použitiu, napr. nedostatok informácií o dostupnosti informácií verejného sektora, a postoj subjektov verejného sektora nezohľadňujúci hospodárske možnosti. Komisia dospela k záveru, že do roku 2012 je potrebné vykonať ďalšie preskúmanie, keď bude dostupných viac dôkazov o vplyve, účinkoch a uplatňovaní smernice. Tento návrh Komisie je výsledkom druhého preskúmania.

Informácie verejného sektora sú významným primárnym materiálom pre produkty digitálneho obsahu a služieb s nesmiernym a doteraz nevyužitým potenciálom. Celkovým cieľom tohto opatrenia Únie je zlepšenými podmienkami využívania informácií verejného sektora uvoľniť hospodársky potenciál údajov v držbe verejných správ, a tak prispieť k hospodárskemu rastu a vytváraniu pracovných miest. Tento všeobecný cieľ je v úplnom súlade s horizontálnymi stratégiami Únie, predovšetkým so stratégiou Európa 2020, ktorú Komisia spustila 3. marca 2010 s cieľom vytvoriť z Európy „inteligentné, udržateľné a inkluzívne hospodárstvo, ktoré nám zabezpečí vysokú mieru zamestnanosti, produktivity a sociálnej súdržnosti“.

Otvorenie prístupu k informáciám verejného sektora, aby sa mohli opakovane použiť, bude mať pozitívny vplyv na transparentnosť, efektívnosť vlád a ich povinnosť preberať zodpovednosť a prispeje k posilneniu úlohy občana.

Z toho vyplýva, že smernica o informáciách verejného sektora je v konečnom dôsledku zameraná na zmenu kultúry vo verejnom sektore, keďže je prejavom úsilia vytvoriť priaznivé prostredie pre činnosti s pridanou hodnotou ako výsledok opakovaného použitia zdrojov verejných informácií.

Výzva v oblasti regulácie spočíva v poskytnutí optimálneho právneho rámca pre trh, ktorý by stimuloval trh s digitálnym obsahom pre produkty a služby založené na informáciách verejného sektora vrátane jeho cezhraničnej dimenzie a zároveň zabránil narušeniam

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0212:FIN:EN:PDF>.

hospodárskej súťaže na trhu opakovaného použitia informácií verejného sektora v Únii. Preto je návrh Komisie venovaný reťazcu obchodného a neobchodného využívania informácií verejného sektora s cieľom zabezpečiť osobitné podmienky na rozličných stupňoch tohto reťazca, aby sa zlepšil prístup k informáciám verejného sektora a ich opakované použitie.

Údaje sa musia sprístupniť, musí sa umožniť ich vyhľadanie a účinné opakované použitie. Finančné a nefinančné náklady transakcií musia zostať na čo najnižšej úrovni. Používatelia musia mať prístup k efektívnemu a účinnému opravnému mechanizmu, aby si mohli presadiť svoje práva. Pôvodnú smernicu je potrebné posilniť, aby sa prekonali zostávajúce prekážky, napríklad nedostatok informácií o tom, ktoré údaje sú k dispozícii, reštriktívne alebo nejasné pravidlá prístupu a podmienky opakovaného použitia, odrádzajúce, nejasné alebo nedôsledné určovanie cien v prípadoch, keď sa je opakované použitie spoplatnené, ako aj celková nadmerná komplikovanosť postupu získavania povolenia na opakované použitie informácií verejného sektora, predovšetkým pre MSP. Okrem toho sa na používateľov a pôsobiace „hybridné“ subjekty verejného sektora (spájajúce verejné úlohy s komerčným využívaním údajov) musia vzťahovať rovnaké podmienky a okolnosti hospodárskej súťaže, ktoré neobmedzuje žiadne diskriminačné zaobchádzanie ani neopodstatnené výhradné dohody o využívaní informácií verejného sektora. A napokon, vnútorný trh s informáciami verejného sektora bude prosperovať len vtedy, keď sa odstránia regulačné a praktické hranice opakovaného použitia na celom území Únie a rovnaký typ údajov bude dostupný minimálne pod podobnými, ak nie rovnakými podmienkami, bez ohľadu na krajinu pôvodu.

K výhodám, ktoré vyplynú zo zlepšeného prístupu a uľahčeného opakovaného použitia, patria: inovácia pri produktoch založených priamo na informáciách verejného sektora a pri doplnkových produktoch, znížené náklady na preklad a zvýšená efektivita vo verejnom sektore, a narastajúca miera kombinovania rôznych verejných a súkromných informácií na výrobu nových druhov tovaru.

1.2. Všeobecný kontext

Verejné orgány obstarávajú, zhromažďujú alebo majú v držbe nesmierne množstvo informácií a obsahu, ich škála siaha od štatistických, hospodárskych či environmentálnych údajov až po archívne údaje, knižné zbierky alebo umelecké diela. Digitálna revolúcia výrazne zvýšila hodnotu tohto zdroja pre inovačné produkty alebo služby, pre ktoré ako surovina slúžia údaje.

Hospodársky význam otvoreného prístupu k zdrojom údajov vrátane verejných údajov sa vo všeobecnosti uznáva. Napríklad podľa štúdie periodika *The Economist* z roku 2010 sa údaje stali „hospodárskou vstupnou surovinou takmer na rovnakej úrovni ako kapitál a pracovná sila“², v záverečnej správe *Digitalnej Británie (Digital Britain Final Report)* sa údaje označujú ako „*mena inovácie ... životná sila znalostnej ekonomiky*“³. Celkovú hodnotu trhu s informáciami verejného sektora za rok 2008 v Únii odhadla nedávna štúdia na 28 miliárd EUR⁴. V tej istej štúdii sa uvádza predpoklad, že celkové hospodárske zisky z ďalšieho sprístupňovania informácií verejného sektora by v EÚ27 mohli dosiahnuť sumu 40 miliárd EUR ročne. Celkové priame a nepriame hospodárske zisky z aplikácií využívajúcich

² <http://www.economist.com/node/15557443>.

³ <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/+/interactive.bis.gov.uk/digitalbritain/report/>, s. 214.

⁴ Review of recent studies on PSI re-use and related market developments (Preskúmanie aktuálnych štúdií o opakovanom použití informácií verejného sektora a súvisiacom vývoji na trhu), G. Vickery, august 2011.

informácie verejného sektora a ich používania v hospodárstve EÚ²⁷ by sa mohli pohybovať na úrovni 140 miliárd EUR ročne.

Otvorený prístup k údajom je nielen hnacou silou inovácie a kreativity, ktoré stimulujú hospodársky rast, ale takisto posilňuje úlohu občanov, čím zlepšuje aktívne zapájanie sa do tvorby demokracie a podporuje transparentnosť a zvýšenú efektívnosť verejnej správy, pričom sa zvyšuje aj možnosť brať ju na zodpovednosť.

Úlohou smernice je poskytnúť trhu optimálny právny rámec na uľahčenie a stimuláciu obchodného a neobchodného opakovaného použitia verejných údajov. Z toho vyplýva, že smernica a jej revízia sú v konečnom dôsledku zamerané na zmenu kultúry vo verejnom sektore, keďže sú prejavom úsilia vytvoriť priaznivé prostredie pre činnosti s pridanou hodnotou ako výsledok opakovaného použitia zdrojov verejných informácií.

Preskúvanie smernice je teda súčasťou Digitálnej agendy pre Európu a stratégie Európa 2020, ktorých cieľom je inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast⁵. V Digitálnej agende toto preskúvanie figuruje dokonca ako kľúčové opatrenie (kľúčové opatrenie 1c).

1.3. Súlad s inými politikami

1.3.1. Politika informácií verejného sektora a pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže

Jedným z cieľov smernice o informáciách verejného sektora je obmedziť narušenia hospodárskej súťaže na trhu v Únii a vytvoriť tak rovnaké podmienky pre všetkých potenciálnych používateľov informácií verejného sektora. V tomto aspekte smernica o informáciách verejného sektora obsahuje špecifickú formuláciu všeobecných pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže, konkrétne článok 10 ods. 2 o zákaze krížových dotácií a článok 11 o zákaze výhradných dohôd, s určitými výnimkami.

1.3.2. Politika informácií verejného sektora a politika životného prostredia

Smernica o informáciách verejného sektora, smernica 2003/4 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí (Aarhuská smernica) a smernica 2007/2 ktorou sa zriaďuje Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (INSPIRE) tvoria súbor opatrení Únie na zabezpečenie čo najväčšieho šírenia informácií o životnom prostredí v držbe verejných orgánov. Tieto smernice síce nemajú spoločné bezprostredné ciele, navzájom sa však dopĺňajú a sú všetky zamerané na zlepšenie transparentnosti a dostupnosti verejných informácií.

Smernica o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí predstavuje prínos pre väčšiu informovanosť o otázkach týkajúcich sa životného prostredia, voľnú výmenu názorov, účinnejšiu účasť verejnosti na rozhodovacích procesoch pri environmentálnych otázkach a napokon aj pre lepší stav životného prostredia. Podporuje politiku Komisie v oblasti opakovaného použitia informácií verejného sektora, keďže široký prístup k informáciám je predpokladom pre ich opakované použitie a environmentálne údaje sú mimoriadne dôležitým zdrojom informácií pre vytváranie nových produktov a služieb. Smernica INSPIRE zohráva podobnú úlohu v otázke priestorových informácií.

⁵ http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/index_en.htm.

Okrem toho má smernica o informáciách verejného sektora základný význam pre celkovú jednotnosť plánovaného spoločného systému environmentálnych informácií.

1.3.3. Informácie verejného sektora a námorná politika

Komisia v septembri 2010 vydala oznámenie Európskemu parlamentu a Rade – Poznatky o mori 2020 – zamerané na využitie potenciálu poznatkov o mori v Európe. Jeho trojaká koncepcia – teda úsilie o jednoduchšie a menej nákladné využívanie námorných dát, o podporu konkurencieschopnosti používateľov námorných dát a prehĺbenie chápania morí a oceánov v Európe – je v súlade s politikou Komisie v oblasti informácií verejného sektora a posilňuje ju.

1.3.4. Politika informácií verejného sektora a spoločná dopravná politika

Jednou zo 40 iniciatív načrtnutých v novej Bielej knihe o doprave⁶ je vytvorenie rámcových podmienok na podporu vývoja a používania inteligentných systémov pre interoperabilné a multimodálne vytváranie cestovných poriadkov, informácií, online systémov rezervácií a inteligentného predaja cestovných lístkov.

Táto iniciatíva priamo súvisí s Akčným plánom zavádzania inteligentných dopravných systémov v Európe (IDS)⁷ pre cestnú dopravu a jej rozhrania s inými spôsobmi dopravy, ktorý Komisia prijala v decembri 2008, a so smernicou 2010/40/EÚ zo 7. júla 2010 o rámci na zavedenie inteligentných dopravných systémov v oblasti cestnej dopravy a na rozhrania s inými druhmi dopravy⁸. Tieto dva nástroje sú zamerané na zrýchlenie a koordináciu zavádzania aplikácií IDS vrátane informačných služieb o doprave v reálnom čase v celej Únii a informačných služieb o cestovaní v celej Únii.

Komisia na základe smernice 2010/40/EÚ prijme záväzné špecifikácie „poskytovania informačných služieb o doprave v reálnom čase v celej Únii“ a „poskytovania informačných služieb o cestovaní v celej Únii“ s cieľom regulovať povinnosť dopravných orgánov poskytovať údaje o dopravných predpisoch a zaručiť prístup k relevantným verejným údajom pre súkromné spoločnosti.

Takéto špecifikácie, ale aj možné následné legislatívne návrhy na zabezpečenie prístupu k informáciám o verejnej doprave, ako aj možnosti *ich opakovaného použitia*, by mohli výrazným spôsobom prispieť k politike Komisie o opakovanom použití informácií verejného sektora, pretože by občanom a podnikom dali právo na prístup k informáciám o cestnej premávke či verejnej doprave a právo na ich opakované použitie na účely nových produktov a služieb založených na vysoko dynamickom obsahu takýchto údajov. Aj to predstavuje podporu politiky Komisie v oblasti opakovaného použitia informácií verejného sektora.

⁶ BIELA KNIHA Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – Vytvorenie konkurencieschopného dopravnému systému efektívne využívajúceho zdroje. KOM(2011) 144 v konečnom znení (28.11.2011).

⁷ KOM(2008) 886 v konečnom znení/2 - korigendum z 20.3.2009.

⁸ Ú. v. EÚ L 207/1, 6.8.2010.

1.3.5. *Politika informácií verejného sektora a iniciatíva za sprístupnenie vedeckých informácií*

Cieľom Komisie v oblasti vedeckých informácií je maximalizovať výhody informačných technológií (internet, superpočítačové siete, dolovanie údajov) v záujme lepšieho prístupu k vedeckým poznatkom a ich jednoduchšieho opakovaného použitia. Politika „otvoreného prístupu“ sleduje cieľ voľne sprístupniť vedecké články a výskumné údaje čitateľom na webe. Komisia plánuje podniknúť kroky na podporu prístupu k vedeckým informáciám vrátane publikácií a údajov z výskumných projektov financovaných z rozpočtu Únie, ako aj na podporu ich uchovávaní.

Ciele Komisie v tejto oblasti sa do značnej miery orientujú podľa cieľov smernice o informáciách verejného sektora v tom zmysle, že v oboch prípadoch sú zamerané na väčšiu dostupnosť verejných informácií v Európe tak, aby bol možný prístup k nim a ich opakované použitie.

1.3.6. *Politika informácií verejného sektora a politika digitalizácie kultúrneho dedičstva*

Digitalizáciou kultúrnych zbierok sa podporuje dostupnosť kultúry, keďže sa vďaka nej vytvára jednoduchší prístup k európskemu kultúrnemu dedičstvu v držbe európskych kultúrnych inštitúcií (teda ku knihám, mapám, audio záznamom, filmom, písomnostiam, múzejným predmetom atď.) pre všetkých na účely práce, štúdia či trávenia voľného času. Zároveň sa postupom digitalizácie tieto zdroje premieňajú na trvalé aktíva pre digitálne hospodárstvo, čím sa vytvárajú mnohé príležitosti pre inováciu, hoci plné využívanie digitálnych kultúrnych aktív ešte nedozrelo. Nachádzame sa vo fáze skúmania obchodných modelov, pričom komerčné aktivity sa ešte len rozbiehajú. Cieľ zabezpečiť širokú dostupnosť informácií verejného sektora (v rámci smernice o informáciách verejného sektora) a cieľ poskytovať digitálne kultúrne aktíva k dispozícii pre kreatívne a inovačné podniky (v rámci politiky digitalizácie) sú úplne konzistentné, navzájom sa posilňujú a sú v plnom súlade s európskou stratégiou pre kultúru a pracovným plánom Rady v oblasti kultúry.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENIE VPLYVU

2.1.1. *Verejné konzultácie*

V súlade s ustanovenými normami Komisie sa viedli široké verejné online konzultácie o preskúmaní smernice. Prebiehali od 9. septembra 2010 do 30. novembra 2010. Uverejnili sa na webovej stránke Komisie „Váš hlas v Európe“:

(<http://ec.europa.eu/yourvoice/ipm/forms/dispatch?form=psidirective2010>).

Otvorenie konzultácií sa oznámilo prostredníctvom tlačovej správy. Ďalšie prostriedky, ktoré sa využili na oznámenie konzultácií, bol Twitter, časť o informáciách verejného sektora webovej stránky Komisie venovanej informačnej spoločnosti

(http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/index_en.htm), ako aj portál elektronickej platformy informácií verejného sektora (ePSIplatform portal)⁹. Okrem toho sa konzultácie oznámili zainteresovaným stranám a adresovala sa im výzva, aby svoje názory vyjadrili buď prostredníctvom svojich združení alebo jednotlivých správ zasielaných elektronickou poštou.

⁹ <http://www.epsiplatform.eu/>.

Pozvánka platila pre všetky zainteresované strany vrátane vlád, majiteľov informácií v súkromnom sektore (vrátane sektorov, ktoré sú v súčasnosti vylúčené), používateľov údajov na obchodné i neobchodné účely, expertov, členov akademickej obce a občanov.

V rámci konzultácií sa získalo 598 odpovedí, ktoré Komisia uverejnila na svojej stránke venovanej informáciám verejného sektora¹⁰. Pochádzali od všetkých rôznych aktérov v hodnotovom reťazci informácií verejného sektora: majiteľov informácií verejného sektora (8 %), iných verejných orgánov, ktoré nemajú v držbe žiadne informácie verejného sektora (4 %), používateľov opakovane používajúcich informácie verejného sektora (13 %), akademickej obce a expertov (23 %), občanov (48 %) a respondentov zaradených do kategórie „ostatní“ (4 %).

Prevažná väčšina respondentov vyjadrila názor, že sa ešte nerozvinul úplný potenciál opakovaného použitia informácií verejného sektora, a vyslovili svoju podporu ďalším činnostiam na stimuláciu opakovaného použitia a na podporu poskytovania cezhraničných produktov a služieb založených na informáciách verejného sektora. Mnohí respondenti sa vyslovili za zmenu a doplnenie smernice, pričom ich podiel sa pohyboval v rozmedzí od 40 % v prípade majiteľov informácií verejného sektora až po viac než 70 % všetkých respondentov využívajúcich možnosť opakovaného použitia informácií. Medzi jednotlivými kategóriami respondentov sa nezaregistrovali veľké rozdiely pri návrhoch na legislatívne zmeny a doplnenia a pri dodatočných právne nezáväzných usmerneniach, pričom však väčšina podporila zmenu a doplnenie základnej zásady tak, aby sa ustanovilo právo na opakované použitie informácií, ako aj prijatie dodatočných opatrení (na otvorenie zdrojov verejných údajov a uľahčenie opakovaného použitia, napr. zoznam dostupných dôležitých dokumentov, zjednodušené podmienky vydávania licencií alebo zrušenie povinnosti mať licenciu, okrajové náklady atď.).

Veľkú pozornosť venovali respondenti aj otázke spoplatnenia. Z veľkého počtu príspevkov sa dá usúdiť, že je potrebné objasnenie a usmernenie pri mnohých otázkach spoplatnenia vrátane otázky stratégie spoplatnenia kontra stratégie otvoreného prístupu, ako aj otázky prípustných taríf. Zainteresované strany nepodporili spoplatnenie opakovaného použitia založené na zámere úplne či čiastočne uhradiť náklady. Početní respondenti žiadali buď zákaz spoplatňovania alebo objasnenie pojmu „primeraná návratnosť investícií“. Väčšina sa vyslovila za nespoplatnené opakované použitie na neobchodné účely. V prospech riešenia zahŕňajúceho okrajové náklady, ako aj proti nemu uviedli respondenti všetkých kategórií mnohé argumenty. V tomto bode neexistuje konsenzus.

A napokon, respondenti zo všetkých sektorov vo všeobecnosti žiadali opatrenia na podporu a zavádzanie opakovaného použitia informácií verejného sektora okrem iného aj cezhranične. Škála týchto opatrení siaha od usmernení v mnohých tematických okruhoch (udeľovanie licencií, spoplatňovanie, kvalita údajov) až po podporu vývoja národných dátových portálov a jednotného európskeho prístupu k údajom.

Dá sa zhrnúť, že odpovede na tieto konzultácie preukázali, že v porovnaní s preskúmaním z roku 2009 sa kultúra opakovaného použitia informácií v mnohých členských štátoch viac etablovala (predovšetkým v Spojenom kráľovstve, vo Francúzsku a v Dánsku.) Je však potrebné urobiť ešte mnoho pre maximalizáciu potenciálu opakovaného použitia informácií verejného sektora a úplné využitie pravidiel ustanovených v smernici o informáciách

¹⁰ http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/index_en.htm.

verejného sektora z roku 2003, keďže si viaceré jej ustanovenia vyžadujú zmenu a doplnenie či objasnenie. Okrem toho nedostatočný konsenzus a rozličné názory respondentov na otázku spoplatnenia opakovaného použitia informácií verejného sektora ukazujú, že nepostačí jedno univerzálne riešenie a že je potrebné zohľadniť rozdielne potreby majiteľov informácií verejného sektora a ich používateľov, aby sa opakované použitie nezablokovalo.

Doručené odpovede sa zohľadnili v posúdení možností, ktorého výsledkom je legislatívny balík i právne nezáväzná opatrenia v tomto návrhu.

2.1.2. *Získavanie a využívanie expertízy*

Komisia v uplynulých rokoch s cieľom posúdiť rozličné aspekty trhu opakovaného použitia informácií verejného sektora vrátane jeho hospodárskeho ohodnotenia realizovala tieto štúdie: MEPSIR (Measuring European Public Sector Information Resources – Štúdia o meraní informačných zdrojov európskeho verejného sektora)¹¹, štúdia o výhradných dohodách¹², Economic Indicators and Case Studies on PSI pricing models (Hospodárske ukazovatele a prípadové štúdie modelov určovania cien informácií verejného sektora)¹³, štúdia modelov určovania cien informácií verejného sektora (Deloitte, ešte neuvyverejnená), štúdia trhovej hodnoty informácií verejného sektora (Vickery, ešte neuvyverejnená), štúdia o opakovanom použití kultúrneho materiálu¹⁴.

V rámci týchto štúdií sa meralo opakované použitie informácií verejného sektora v členských štátoch, posúdil celkový objem trhu informácií verejného sektora v Únii (v roku 2006 a v období rokov 2010-2011), posúdila existencia možných výhradných dohôd medzi subjektmi verejného sektora podľa článku 11 smernice, získali hlbšie poznatky o súčasných trendoch informácií verejného sektora v členských štátoch, odporučili hospodárske ukazovatele na meranie opakovaného použitia informácií verejného sektora, posúdili rozličné modely poskytovania týchto informácií a ich spoplatňovania, a načrtol prehľad opakovaného použitia informácií verejného sektora v kultúrnom sektore. Výsledky týchto štúdií predstavujú hodnotné hospodárske údaje, ktoré pomôžu pri určení najvhodnejších možností na revíziu smernice o informáciách verejného sektora.

Okrem toho sa Komisii podarilo získať aj dôležité právne analýzy z výskumu prebiehajúceho v rámci tematickej siete LAPSI¹⁵ (Legal Aspects of Public Sector Information – Právne aspekty informácií verejného sektora), ktorý bol zameraný na právne dôsledky konkrétnych otázok týkajúcich sa opakovaného použitia informácií verejného sektora, ako sú napríklad výnimky zo štandardného pravidla spoplatňovania okrajových nákladov, pojem „verejná úloha“ a nediskriminácia, otázka, či by sa smernica o informáciách verejného sektora mala vzťahovať aj na verejné podniky, ako aj podmienky udeľovania licencií.

Ďalšie údaje sa napokon získali vďaka vytváraniu sietí, spolupráci, koordinácii a aktivitám na zvyšovanie informovanosti s členskými štátmi a zainteresovanými stranami. Platforma ePSI je zdrojom rozmanitých údajov o informáciách verejného sektora z celého územia Únie¹⁶.

¹¹ http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/actions_eu/policy_actions/mepsir/index_en.htm.

¹² http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/facilitating_reuse/exclusive_agreements/index_en.htm.

¹³ http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/docs/pdfs/economic_study_report_final.pdf.

¹⁴ <http://tinyurl.com/culturePSI>.

¹⁵ <http://www.lapsi-project.eu/>.

¹⁶ <http://www.epsiplatform.eu/>.

2.1.3. Posúdenie vplyvu

Predmetom posúdenia vplyvu bolo 5 možností, ako riešiť zistené problémy, teda nedostatočná jednoznačnosť a transparentnosť pravidiel opakovaného použitia informácií verejného sektora, uzavreté zdroje informácií, nadmerné spoplatňovanie, nedostatok rovnakých podmienok, nedostatočné presadzovanie ustanovení o opakovanom použití, ako aj nesúrodé koncepcie jednotlivých členských štátov. S výnimkou možnosti zrušiť smernicu sa ostatné možnosti delia do dvoch veľkých skupín, čiže na možnosti, ktoré zahŕňajú zachovanie súčasných ustanovení, a možnosti zahŕňajúce zmeny od jednoduchých technických optimalizácií až po podstatné zmeny a doplnenia ustanovení.

Možnosť 1: Zachovanie súčasného stavu: žiadne zmeny v smernici (základný stav)

Pri tejto možnosti zachovania súčasného stavu by sa súčasné ustanovenia smernice a vnútroštátne nástroje na jej transpozíciu naďalej uplatňovali na opakované použitie informácií verejného sektora.

Možnosť 2: Prerušenie opatrení na úrovni Únie: zrušenie smernice o informáciách verejného sektora

V smernici o informáciách verejného sektora sa ustanovili základné podmienky opakovaného použitia informácií verejného sektora na celom území Únie, dôsledkom čoho boli zmeny politik a vnútroštátnych právnych predpisov v členských štátoch. Bez smernice by členské štáty mohli nezávisle zrušiť alebo zmeniť a doplniť vnútroštátne právne predpisy o vykonávaní opakovaného použitia informácií verejného sektora. Konečným dôsledkom by bolo zrušenie všetkých regulačných povinností, ktoré v súčasnosti obsahuje smernica, ako aj nástrojov na jej transpozíciu.

Možnosť 3: Právne nezáväzné opatrenia

Tieto nástroje, napr. usmernenia alebo odporúčania Komisie, poskytujú dodatočné informácie a/alebo výklad niektorých ustanovení smernice o informáciách verejného sektora. K právne nezáväzným opatreniam by patrili napr. odporúčané ustanovenia o udeľovaní licencií, usmernenia v otázke technických formátov či usmernenia o výpočte cien (vrátane výpočtov okrajových nákladov).

Možnosť 4: Legislatívne zmeny a doplnenia

Táto možnosť spočíva v zmene a doplnení podstaty smernice, t.j. práv a povinností uvedených v jej ustanoveniach. To zahŕňa: i) rozšírenie rozsahu pôsobnosti smernice aj na sektory, na ktoré sa v súčasnosti nevzťahuje (kultúrne, vzdelávacie a výskumné inštitúcie, ako aj verejnoprávne rozhlasové stanice), ii) ustanovenie pravidla spoplatňovania na základe okrajových nákladov, pravdepodobne s výnimkami, iii) zmenu a doplnenie všeobecnej zásady sprístupňovania dokumentov na opakované použitie, iv) uloženie požiadavky uverejňovať údaje v strojovo čitateľných formátoch, v) uloženie požiadavky vymenovať nezávislého regulátora a ustanoviť účinný a efektívny nápravný mechanizmus, vi) presunutie dôkazného bremena v otázke dodržiavania požiadaviek spoplatnenia, vii) uloženie požiadavky vymedziť rozsah „verejnej úlohy“ len legislatívnymi prostriedkami.

Možnosť 5: Balík riešení

Pri tejto možnosti by sa spojili podstatné zmeny rámca opakovaného použitia (možnosť 4) s dodatočnými usmerneniami o zásadách, ktoré majú uplatňovať vnútroštátne orgány pri jeho vykonávaní na vnútroštátnej úrovni (možnosť 3).

Výsledok posúdenia vplyvu

V posúdení vplyvu sa na jednej strane zvažila schopnosť produktov a služieb založených na informáciách verejného sektora priniesť hospodárske a spoločenské výhody všetkým spotrebiteľom a na druhej strane hospodárske a spoločenské náklady vyplývajúce z možných strát príjmu v dôsledku prepustenia verejných údajov na opakované použitie za žiadny alebo len nízky poplatok. Mimoriadna pozornosť sa venovala skutočnosti, že každá politika v tejto oblasti musí zabezpečiť rovnaké podmienky pre hybridné verejné orgány, ktoré opakovane používajú na obchodné účely údaje, ktoré produkujú alebo zhromažďujú pomocou verejných fondov, a pre ich konkurenciu zo súkromnej sféry a rovnako musí zabezpečiť, aby sa na verejný sektor nevalilo nadmerné bremeno, čím by sa ohrozila produkcia informácií verejného sektora, ako aj investície a inovácie v tejto oblasti.

Podľa posúdenia by zachovanie súčasného právneho rámca bez zmien (možnosť 1) zvýšilo pravdepodobnosť rozdielných koncepcií na vnútroštátnej úrovni, v dôsledku čoho by vznikla regulačná neistota a došlo by k narušeniu podmienok hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.

Pri zrušení smernice (možnosť 2) by sa odstránila bezpečnostná sieť na úrovni Únie v podobe minimálnych pravidiel opakovaného použitia informácií verejného sektora. Umožnenie členským štátom konať podľa vlastného uváženia v oblasti, ktorú pôvodne harmonizovali pravidlá Únie, by malo za následok právnu neistotu a rozdielnosť vnútroštátnych koncepcií v neprospech hospodárskej súťaže a vnútorného trhu s opakovaným použitím informácií verejného sektora. Zrušenie smernice by takisto bolo v príkrom rozpore so súvisiacou iniciatívou za prístupnosť údajov a iniciatívou za ich opätovnú využiteľnosť sledovanými na úrovni Únie, ako aj na vnútroštátnej úrovni.

Prijatie len právne nezáväzných opatrení (možnosť 3) by uľahčilo uplatňovanie pravidiel smernice o informáciách verejného sektora v oblasti udeľovania licencií a vyberania poplatkov, na druhej strane by sa ním však zvýšila pravdepodobnosť rozličných koncepcií na vnútroštátnej úrovni, a v dôsledku toho regulačná neistota a narušenie podmienok hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.

Zmena a doplnenie súčasných ustanovení smernice (možnosť 4) by pomohli ustanoviť regulačný rámec priaznivejší pre opakované použitie : rozšíril by sa rozsah uplatňovania smernice, pretože by sa vzťahovala aj na kultúrny materiál, vytvorili by sa právne predpisy o opakovanom použití informácií verejného sektora, ktoré by sa dali presadzovať v celej Unii, znížili by sa ceny opakovaného použitia informácií verejného sektora, zlepšila účinnosť nápravného mechanizmu na presadzovanie práva na opakované použitie a vytvorili rovnaké podmienky ako pre verejné orgány, tak aj pre súkromných používateľov. Táto možnosť je však spojená s rizikom vzniku odlišností – a právnej neistoty – pri uplatňovaní jednotlivých ustanovení, predovšetkým v oblasti výpočtu nákladov a podmienok udeľovania licencií.

V kombinácii legislatívnych zmien a doplnení s právne nezáväznými opatreniami (možnosť 5) sa spájajú výhody možností 3 a 4. Zaisťujú sa tak zlučiteľnosť vnútroštátnych koncepcií regulácie v prospech opakovaného použitia na celom vnútornom trhu, čím sa zlepši právna

istota, posilní stimulácia a znížia prekážky opakovaného použitia informácií verejného sektora. Z analýzy vykonanej v rámci posúdenia vplyvu vyplýva, že **táto možnosť** ponúka najlepšiu rovnováhu medzi podporou opakovaného použitia informácií verejného sektora, harmonizáciou a právnou istotou vzhľadom na vnútroštátne okolnosti.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

3.1. Právny základ

Smernica o informáciách verejného sektora bola prijatá na základe článku 114 ZFEÚ (článok 95 ZES) a týka sa správneho fungovania vnútorného trhu a voľného pohybu služieb. Všetky zmeny a doplnenia smernice preto musia vychádzať z toho istého právneho základu.

3.2. Subsidiarita a proporcionalita

Smernica o informáciách verejného sektora bola prijatá na základe článku 114 ZFEÚ (pôvodný článok 95 ZES). Celkovým cieľom tejto revízie je eliminovať pretrvávajúce i novo vznikajúce rozdiely medzi členskými štátmi pri využívaní informácií verejného sektora, ktoré obmedzujú realizáciu úplného hospodárskeho potenciálu tohto zdroja. Konkrétne ciele sú zamerané na uľahčenie vytvorenia produktov a služieb na základe informácií verejného sektora dostupných na celom území Únie, na zaistenie skutočne cezhraničného využívania informácií verejného sektora pre výrobky a služby s pridanou hodnotou, na obmedzenie narušení hospodárskej súťaže na trhu v Únii a na zabránenie prehĺbeniu rozdielov v úpravách opakovaného použitia informácií verejného sektora medzi členskými štátmi.

Obsah tohto návrhu zodpovedá týmto cieľom.

Hospodársky význam otvoreného prístupu k údajom, predovšetkým k údajom verejnej správy, ako základ nových informačných služieb a produktov je v súčasnosti už viac uznávaný, než v roku 2002, keď Komisia predložila návrh pôvodnej smernice. Zatiaľ čo sa základné rámcové pravidlá opakovaného použitia informácií verejného sektora na úrovni Únie harmonizovali, viaceré nezodpovedané otázky ostali a nové vznikli.

Preto zainteresované strany už nepovažujú súčasný právny rámec za dostatočnú záruku podmienok, ktoré môžu maximalizovať možné výhody zdrojov verejných údajov v Európe. Činnosti založené na informáciách verejného sektora sa rozvíjajú a niektoré zo súčasných podstatných pravidiel bránia rozvoju aktivít založených na opakovanom použití informácií verejného sektora a majú za následok rozdrobený vnútorný trh.

Súčasný režim spoplatňovania založený na návratnosti nákladov, povolený podľa pravidiel smernice, sa považuje za neprimeraný vzhľadom na opatrenia na stimuláciu opakovaného používania verejných informácií. Len harmonizácia na úrovni Únie môže zabezpečiť jednotnosť pravidiel automatického spoplatnenia a výnimiek z nich na celom území Únie s cieľom stimulovať opakované použitie.

Okrem toho môžu verejné orgány viacerých členských štátov samostatne rozhodnúť o povolení opakovaného použitia.¹⁷ V dôsledku toho *„je harmonizácia medzi členskými štátmi*

¹⁷ Úprava opakovaného použitia informácií verejného sektora v Spojenom kráľovstve, 2005. „Orgán verejného sektora môže povoliť opakované použitie“ (nariadenie článok 7 ods. 1).

*vzhľadom na opakované použitie verejných údajov jednoznačne nedostatočná, čo sa môže vzťahovať aj na (verejné) prevádzkové údaje.*¹⁸ Opatrenie na úrovni Únie je potrebné na zaručenie napríklad povolenia opakovaného použitia základných informácií verejného sektora vo všetkých členských štátoch a na to, aby jednotlivé verejné orgány vyvíjajúce obchodnú činnosť nebránili vývinu inovačných produktov a služieb.

Takisto, ťažkosti pri uplatnení nápravného mechanizmu v prípade porušenia pravidiel opakovaného použitia informácií verejného sektora v niektorých členských štátoch odrádzajú používateľov od rozbehnutia ambiciózných projektov opakovaného použitia s pôsobnosťou na celom území Únie.

Ďalšiu harmonizáciu základných zásad, režimu spoplatňovania, rozsahu a mechanizmu presadzovania právnych predpisov s cieľom zmierniť rozdrobenosť na vnútornom trhu a stimulovať cezhraničné produkty a služby založené na informáciách verejného sektora nie je možné dosiahnuť len na úrovni členských štátov.

Pokiaľ ide o rozsah, cieľom revízie nie je regulovať, či už priamo alebo nepriamo, právo na prístup k verejným dokumentom, ktoré zostáva v jedinej a výlučnej právomoci členských štátov. Revidované ustanovenia by sa vzťahovali na opakované použitie dokumentov, ktoré sú vo všeobecnosti prístupné, a to aj podľa vnútroštátnych pravidiel prístupu.

Cieľom revízie nie je ani regulovať spracúvanie osobných údajov orgánmi verejného sektora ani štatút práv duševného vlastníctva, ktorých sa revízia týka len do tej miery, do akej sa ich týka pôvodná smernica.

Bez presne zacielených opatrení na úrovni Únie by regulačné aktivity na vnútroštátnej úrovni, ktoré sa celý rad členských štátov medzičasom inicioval, mohli prehĺbiť už existujúce podstatné rozdiely. Takéto existujúce vnútroštátne ustanovenia by bez ďalšej harmonizácie narúšali fungovanie vnútorného trhu. Naproti tomu sú opatrenia Únie obmedzené na elimináciu zistených prekážok alebo prevenciu vzniku ďalších.

¹⁸ Štúdia o zaručenom prístupe k údajom o doprave a cestovaní a voľnom poskytovaní univerzálnych informácií o doprave, Lyon, 11. október 2010.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/98/ES o opakovanom použití informácií
verejného sektora**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹⁹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²⁰,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V smernici 2003/98/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora²¹ sa ustanovuje súbor minimálnych pravidiel, ktorými sa riadi opakované použitie, a praktické prostriedky na uľahčenie opakovaného použitia existujúcich dokumentov v držbe subjektov verejného sektora členských štátov.
- (2) Politika otvoreného prístupu k údajom, v rámci ktorej sa podporuje široká dostupnosť informácií verejného sektora a možnosť ich opakovaného použitia na súkromné či obchodné účely so žiadnymi alebo len minimálnymi právnymi, technickými alebo finančnými obmedzeniami, môže zohrať významnú úlohu pri naštartovaní vývoja nových služieb založených na nových spôsoboch kombinovania a využívania takýchto informácií. Predpokladom sú však v celej Únii rovnaké podmienky pre všetkých vzhľadom na oprávnenie opakovaného použitia dokumentov, ktoré sa nedajú

¹⁹ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

²⁰ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

²¹ Ú. v. EÚ L 345, 31.12.2003, s. 90.

dosiahnuť, ak sa spoľahneme len na rozličné pravidlá a praktiky členských štátov alebo dotknutých verejných orgánov.

- (3) Povolenie opakovane použiť dokumenty v držbe subjektu verejného sektora znamená pridanú hodnotu pre používateľov, konečných používateľov a spoločnosť vo všeobecnosti, a v mnohých prípadoch aj pre samotný verejný subjekt, pretože používatelia a koneční používatelia mu poskytujú spätnú väzbu, na základe ktorej môže zlepšovať kvalitu zhromažďovaných informácií.
- (4) Od prijatia prvého súboru pravidiel opakovaného použitia informácií verejného sektora v roku 2003 množstvo údajov na svete vrátane verejných údajov exponenciálne narastá a začali sa generovať a zhromažďovať nové typy údajov. Zároveň sme svedkami pokračujúcej revolúcie v technológiách na analýzu, využívanie a spracúvanie údajov. Tento rýchly technologický vývin umožňuje vytváranie nových služieb a nových aplikácií, ktoré sú založené na využívaní, zhromažďovaní a kombinácii údajov. Pravidlá prijaté v roku 2003 už nie sú vzhľadom na tieto rýchle zmeny dostatočne aktuálne, v dôsledku čoho existuje riziko, že sa nepodarí využiť hospodárske a spoločenské príležitosti, ktoré ponúka opakované použitie verejných údajov.
- (5) Súčasne členské štáty už podľa smernice 2003/98/ES zaviedli politiky opakovaného použitia, pričom viaceré z nich postupujú podľa ambiciózných koncepcií otvoreného prístupu k údajom s cieľom uľahčiť opakované použitie dostupných verejných údajov pre občanov a podniky nad rámec minimálnej úrovne ustanovenej v smernici. Aby sa zabránilo situácii, keď by rôzne pravidlá v jednotlivých členských štátoch predstavovali prekážku cezhraničného ponúkania produktov a služieb, a s cieľom umožniť opakované použitie porovnateľných verejných údajov prostredníctvom celoeurópskych aplikácií, ktoré by na nich boli založené, je potrebná takisto minimálna harmonizácia otázky, ktoré verejné údaje sú dostupné na opakované použitie na vnútornom trhu s informáciami v súlade s príslušným režimom prístupu.
- (6) Smernica 2003/98/ES neukladá povinnosť umožniť opakované použitie dokumentov. Rozhodnutie o tom, či sa povolí alebo nepovolí opakované použitie zostáva na členských štátoch alebo príslušnom subjekte verejného sektora. Smernica zároveň vychádza z vnútroštátnych pravidiel regulujúcich prístup k dokumentom. Niektoré členské štáty jednoznačne prepojili právo na opakované použitie s právom na prístup, takže vo všeobecnosti sa všetky dostupné dokumenty môžu opakovane použiť. V iných členských štátoch je prepojenie týchto dvoch súborov pravidiel menej jasné, čo spôsobuje právnu neistotu.
- (7) Smernicou 2003/98/ES by sa preto členským štátom mala uložiť jednoznačná povinnosť sprístupniť všetky všeobecne dostupné dokumenty na opakované použitie. Takáto povinnosť predstavuje obmedzenie práv duševného vlastníctva autora dokumentu, a preto by sa rozsah prepojenia medzi právom na prístup a právom na použitie mal obmedziť na minimum nevyhnutné na dosiahnutie cieľov sledovaných zavedením tejto povinnosti. V tomto ohľade a vzhľadom na právne predpisy Únie a členských štátov, ako aj na medzinárodné povinnosti Únie, predovšetkým podľa Bernského dohovoru o ochrane literárnych a umeleckých diel a Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva (dohoda TRIPS), by dokumenty, na ktoré sa vzťahujú práva duševného vlastníctva v držbe tretích strán, mali byť vylúčené z rozsahu pôsobnosti smernice 2003/98/ES. Ak je tretia strana pôvodným vlastníkom

dokumentu v držbe knižníc (vrátane univerzitných knižníc), múzeí a archívov, ktorý je ešte chránený právom duševného vlastníctva, predmetný dokument by sa na účely tejto smernice mal považovať za dokument, na ktorý sa vzťahujú práva duševného vlastníctva v držbe tretích strán.

- (8) Uplatňovaním smernice 2003/98/ES by nemali byť dotknuté práva, ktoré zamestnancom verejného sektora môžu prináležať podľa vnútroštátnych pravidiel.
- (9) Navyše, v prípade akéhokoľvek dokumentu poskytnutého na opakované použitie by si predmetný subjekt verejného sektora mal ponechať právo predmetný dokument využívať.
- (10) Rozsah uplatňovania smernice sa rozširuje na knižnice (vrátane univerzitných knižníc), múzeá a archívy. Smernica sa nevzťahuje na iné kultúrne inštitúcie, ako sú opery, balety alebo divadlá vrátane archívov, ktoré sú súčasťou týchto inštitúcií.
- (11) Na uľahčenie opakovaného použitia by subjekty verejného sektora mali sprístupňovať dokumenty v strojovo čitateľnom formáte a ak je to možné a vhodné, spolu s ich metaúdajmi vo formáte, ktorý podporuje interoperabilitu, teda napr. tak, že ich spracujú spôsobom v súlade so zásadami vyplývajúcimi z požiadaviek na kompatibilitu a použiteľnosť podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/2/ES zo 14. marca 2007, ktorou sa zriaďuje Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (INSPIRE)²².
- (12) Ak sa opakované použitie dokumentov spoplatňuje, mala by sa výška poplatkov obmedziť na okrajové náklady vzniknuté pri reprodukcii a šírení dokumentov, s výnimkou osobitne opodstatnených prípadov zodpovedajúcich objektívnym, transparentným a overiteľným kritériám. Mala by sa predovšetkým zohľadniť nutnosť neprekáčať bežnému fungovaniu subjektov verejného sektora, ktoré pokrývajú podstatnú časť svojich prevádzkových nákladov súvisiacich s výkonom svojej verejnej úlohy pomocou využívania svojich práv duševného vlastníctva. Dôkazové bremeno v otázke, či sú poplatky založené na nákladoch a či spĺňajú príslušné limity, by mal znášať subjekt verejného sektora, ktorý opakované použitie spoplatňuje.
- (13) Subjekty verejného sektora môžu v prípade, ak je to realizovateľné, pri opakovanom použití dokumentu určiť používateľovi podmienky, napríklad uvedenie zdroja. V akýchkoľvek licenciách na opakované použitie informácií verejného sektora by sa v každom prípade malo ukladať čo najmenej obmedzení. Významnú úlohu môžu v tomto ohľade takisto zohrať otvorené licencie dostupné online, na základe ktorých sa udeľujú rozsiahlejšie práva bez technologických, finančných či zemepisných obmedzení a ktoré vychádzajú z otvorených dátových formátov. Preto by členské štáty mali podporovať používanie otvorených licencií verejnej správy.
- (14) Správne uplatňovanie viacerých prvkov tejto smernice, napríklad opravných prostriedkov, dodržiavania zásad spoplatňovania a povinnosti podávať správy, si vyžadujú dohľad nezávislého orgánu zodpovedného za opakované použitie informácií verejného sektora. Na zabezpečenie jednotnosti koncepcií na úrovni Únie by sa mala podporiť koordinácia medzi nezávislými orgánmi, predovšetkým prostredníctvom

²² Ú. v. EÚ L 108, 25.4.2007, s. 1.

výmeny informácií o najlepších postupoch a politikách opakovaného používania údajov.

- (15) Ciele tejto smernice, t. j. uľahčiť tvorbu informačných produktov a služieb dostupných na celom území Únie a založených na dokumentoch verejného sektora, zabezpečiť účinné cezhraničné využívanie dokumentov verejného sektora pre súkromné spoločnosti na účely produktov a služieb s pridanou hodnotou, ako aj obmedziť narušenia hospodárskej súťaže na trhu v Únii, nemôžu dostatočne naplniť členské štáty a vzhľadom na celoeurópsku podstatu navrhovaného opatrenia sa tieto ciele môžu lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, a preto môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity ustanovenou v článku 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V súlade so zásadou proporcionality ustanovenou v uvedenom článku, táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedených cieľov.
- (16) V tejto smernici sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú zásady uznané predovšetkým v Charte základných práv Európskej únie vrátane práva vlastníť majetok (článok 17). Nič v tejto smernici by sa nemalo vykladať ani vykonávať spôsobom, ktorý nie je v súlade s Európskym dohovorom o ľudských právach.
- (17) Je potrebné zaistiť, aby členské štáty (pozri odôvodnenie 19) informovali Komisiu o rozsahu opakovaného použitia informácií verejného sektora, podmienkach, za ktorých sa informácie poskytujú, ako aj práci nezávislého orgánu. Na zabezpečenie jednotnosti koncepcií na úrovni Únie by sa mala podporiť koordinácia medzi nezávislými orgánmi, predovšetkým prostredníctvom výmeny informácií o najlepších postupoch a politikách opakovaného používania údajov.
- (18) Komisia by mala asistovať členským štátom pri vykonávaní smernice jednotným spôsobom a na tento účel poskytovať, po konzultáciách so zainteresovanými stranami, usmernenia, predovšetkým v otázke spoplatňovania a výpočtu nákladov, odporúčaných podmienok udeľovania licencií a formátov.
- (19) Členské štáty sa v súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie o vysvetľujúcich dokumentoch z [dátum] zaviazali v opodstatnených prípadoch pripojiť k oznámeniu o svojich opatreniach na transpozíciu jeden alebo viac dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych nástrojov na jej transpozíciu. Vzhľadom na túto smernicu zastáva zákonodarca názor, že postúpenie takýchto dokumentov je opodstatnené.
- (20) Smernica 2003/98/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1
Zmeny a doplnenia smernice 2003/98/ES

Smernica 2003/98/ES sa mení a dopĺňa takto:

1. Zmeny a doplnenia článku 1 (predmet a rozsah pôsobnosti):
 - (1) V odseku 2 sa písm. a) nahrádza takto:

„a) dokumenty, ktorých poskytovanie nepatrí do rozsahu verejných úloh príslušných subjektov verejného sektora vymedzených právnym predpisom alebo inými záväznými pravidlami v dotknutom členskom štáte.“

(2) V odseku 2 sa písm. e) nahrádza takto:

„e) dokumenty, ktoré majú v držbe vzdelávacie a výskumné inštitúcie, ako sú výskumné inštitúty, prípadne vrátane organizácií založených na účely transferu výsledkov výskumu, školy a univerzity (okrem univerzitných knižníc pri dokumentoch iných než výskumné dokumenty chránené právami duševného vlastníctva tretích strán) a“

(3) V odseku 2 sa písm. f) nahrádza takto:

„f) dokumenty, ktoré majú v držbe kultúrne inštitúcie iné než múzeá, knižnice, archívy“

(4) V odseku 4 sa výraz „spoločenstva“ nahrádza výrazom „Únie“.

(5) Na konci odseku 5 sa dopĺňa táto veta:

„Ustanoveniami tejto smernice nie sú dotknuté hospodárske alebo morálne práva, ktoré zamestnancom subjektov verejného sektora plynú z vnútroštátnych pravidiel.“

2. V článku 2 (Definície) sa dopĺňa tento odsek:

„6. „strojovo čitateľné“ znamená, že digitálne dokumenty sú dostatočne štruktúrované na to, aby softvérové aplikácie boli schopné spoľahlivo identifikovať jednotlivé konštatovania faktov a ich internú štruktúru.“

3. Článok 3 sa nahrádza takto:

„Článok 3

Všeobecná zásada

(1) Členské štáty podľa odseku 2 zabezpečujú možnosť opakovaného použitia dokumentov uvedených v článku 1 na obchodné a neobchodné účely v súlade s podmienkami ustanovenými v kapitolách III a IV.

(2) Pri dokumentoch, na ktoré sa vzťahujú práva duševného vlastníctva, ktoré prináležia knižniciam (vrátane univerzitných knižníc), múzeám a archívom, členské štáty zabezpečia aby v prípadoch, keď je opakované použitie dokumentov povolené, boli tieto dokumenty opakovane použiteľné na obchodné alebo neobchodné účely v súlade s podmienkami ustanovenými v kapitole III a IV.

4. Zmeny a doplnenia článku 4 (Požiadavky na spracovanie žiadostí o opakované použitie)

(3) Na konci odseku 3 sa dopĺňa táto veta:

„Knižnice (vrátane univerzitných knižníc), múzeá a archívy však nie sú povinné uviesť takýto odkaz.“

(4) Na konci odseku 4 sa dopĺňa táto veta:

„K opravným prostriedkom patrí preskúmanie nezávislým orgánom, ktorému sa udelia osobitné regulačné právomoci vzhľadom na opakované použitie informácií verejného sektora a ktorého rozhodnutia sú záväzné pre dotknutý subjekt verejného sektora.“

5. Zmeny a doplnenia článku 5 (Dostupné formáty):

(5) V odseku 1 sa výraz „v elektronickej forme“ nahrádza výrazom „v strojovo čitateľnom formáte spolu s ich metaúdajmi“.

6. Zmeny a doplnenia článku 6 (Poplatky):

(6) Na začiatok článku sa vkladajú tieto odseky:

„1. V prípadoch, keď sa opakované použitie dokumentov spoplatňuje, je celková suma poplatkov, ktoré vyberajú subjekty verejného sektora, obmedzená na okrajové náklady vzniknuté pri reprodukcii a šírení dokumentov.“

„2. Vo výnimočných prípadoch, predovšetkým keď podstatná časť prevádzkových nákladov vyplývajúcich z vykonávania úlohy v rámci služby vo verejnom záujme vzniká subjektom verejného sektora z využívania ich práv duševného vlastníctva, môže sa subjektom verejného sektora povoliť spoplatňovať opakované použitie dokumentov vyššou sumou, než sú okrajové náklady, podľa objektívnych, transparentných a overiteľných kritérií, pod podmienkou, že sa tak deje vo verejnom záujme a na základe povolenia nezávislého orgánu uvedeného v článku 4 ods. 4 a bez toho, aby tým boli ovplyvnené odseky 3 a 4 tohto článku.“

„3. Bez ohľadu na odseky 1 a 2 môžu knižnice (vrátane univerzitných knižníc), múzeá a archívy spoplatniť opakované použitie dokumentov vo svojej držbe vyššou sumou, než sú okrajové náklady.“

(7) Existujúce znenie článku 6 sa stáva odsekom 4.

(8) Vkladá sa nový odsek 5:

„Dôkazové bremeno v otázke, či sú poplatky v súlade s týmto článkom, znáša subjekt verejného sektora, ktorý opakované použitie spoplatňuje.“

7. V článku 7 (Transparentnosť) sa za formuláciu „kalkulácii poplatkov“ dopĺňa formulácia „vyšších než okrajové náklady alebo poplatkov“.

8. Zmeny a doplnenia článku 8

(9) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„Subjekty verejného sektora môžu povoliť opakované použitie bez podmienok alebo môžu uložiť podmienky, napríklad uvedenie zdroja, prípadne prostredníctvom licencie. Tieto podmienky nemusia nevyhnutne obmedzovať možnosti opakovaného použitia a nepoužívajú sa na obmedzenie hospodárskej súťaže.“

9. Článok 9 sa nahrádza takto:

„Článok 9

Praktické úpravy

Členské štáty zabezpečia prijatie praktických úprav, ktoré uľahčia viacjazyčné vyhľadávanie dokumentov dostupných na opakované použitie, ako sú zoznamy dostupných najdôležitejších dokumentov s príslušnými metaúdajmi, prednostne dostupné on-line a v strojovo čitateľnom formáte, a internetové portály, ktoré sú spojené s decentralizovanými zoznamami položiek.“

10. V článku 11 (Zákaz výhradných dohôd) sa na konci odseku 3 dopĺňa táto veta:

„Takéto úpravy, ktoré sa týkajú kultúrnych inštitúcií a univerzitných knižníc, sa však ukončia pri uplynutí platnosti zmluvy a v každom prípade nie neskôr ako 31. decembra 20XX [6 rokov po tom, ako táto smernica nadobudne účinnosť].“

11. Článok 12 (Vykonávanie) sa nahrádza takto:

„Článok 12

Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice“.

12. V článku 13 (Revízia) sa dátum 1. júla 2008 nahrádza formuláciou [3 roky po dátume transpozície] a dopĺňa sa tento odsek:

„Členské štáty každoročne postupujú Komisii správu o rozsahu opakovaného použitia informácií verejného sektora, podmienkach, za ktorých sa informácie poskytujú, ako aj práci nezávislého orgánu uvedeného v článku 4 ods. 4.“

Článok 2

- (2) Členské štáty prijímú a uverejnia najneskôr do 18 mesiacov zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení a tabuľku zhody medzi týmito ustanoveniami a touto smernicou.
- (3) Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom v súlade so zmluvami.

V Bruseli,

Za Európsky parlament

Za Radu

predseda

predseda